

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național
Director: Mișa VERGU-IORDACHE

Anul 33, nr. 1165, 13 ianuarie 2026, 8 pagini, 1 leu, www.opinianationala.ro

De 35 de ani construim alături de voi o comunitate care dă sens învățării!

La 19 ianuarie 1991, din inițiativa prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea, ia ființă, în București, FUNDATIA „ROMÂNIA DE MÂINE” – instituție de cultură, știință și învățământ, autonomă, fără scopuri politice sau patrimoniale (nonprofit) – al cărei președinte a fost ales de adunarea generală constitutivă a membrilor fondatori.

În conformitate cu prevederile art. 7 din Statutul Fundației „România de Mâine”, aprobat de adunarea generală constitutivă, scopul și obiectivele propuse se realizează prin instituțiile sale de profil, care organizează și desfășoară, în condițiile legii, activități de învățământ, știință și cultură.

Legea nr. 443 din 5 iulie 2002, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 491 din 9 iulie 2002, consfințește faptul că Universitatea „Spiru Haret”, acreditată, este „instituție de învățământ superior, persoană juridică de drept privat și de utilitate publică, parte a sistemului național de învățământ”.

Universitatea a desfășurat activități diverse pentru a-și promova imaginea, a-și face cunoscute realizările, a participat la manifestări importante, interne și externe, și încheiat parteneriate, convenții, a stabilit relații de colaborare în diferite domenii. Acțiunile, momentele, evenimentele demonstrează, cu pregnanță, deschiderea amplă spre lume a Universității Spiru Haret, dorința de colaborare, pe multiple planuri, în spațiu european și internațional al învățământului și cercetării. Reprezintă, totodată, expresia prestigiului dobândit de instituția noastră, o doavadă de necontestat a menirii sale de promovare a valorilor învățământului, științei și culturii românești în spațiu universal.

PARTICRAȚIA

Florin MACIU

Particrația este un derapaj al democrației, democrație care, în anumite situații, poate avea sușuri și coborâsuri, devieră de la drumul corect, alunecări, rătăciri, excese, toate conducând la aberații. Particrația este o formă de guvernare în care partidele politice sunt cele care decid, nu cetățenii și nici politicienii independenti, așa cum este normal în democrație. Constituția României stipulează că pluralismul în societatea românească este o condiție și o garanție a democrației constituționale. Este de esență drepturile

omului, dacă nu ai dreptul restrâns în anumite circumstanțe, să faci parte dintr-un partid și, prin intermediul lui, să-ți exprimi voința politică, respectând suveranitatea națională, integritatea teritorială, ordinea de drept. Până aici, cu unele precizări pe care nu le mai facem acum, este democrație adevarată. Să folosești partidul cu nesocotirea intereselor naționale și împotriva intereselor acesteia, ca pe un mijloc de promovare, ocrotire a intereselor proprii sau de grup este o abatere destul de gravă de la democrație.

Detalii în pag. 7

Cât costă să fii student?

Alianța Națională a Organizațiilor Studențești din România (ANOSR) a lansat ieri, 12.01.2026, analiza *Coșul minim al studentului, în plină austeritate. Cât costă să fii student?*. Analiza fundamentează cheltuielile unui student ca fiind de cel puțin 2.027,99 lei în fiecare lună, având următoarele categorii de cheltuieli și sume minime acordate în acest sens: • masă - 1.071,00 lei • cazare - 454,00 lei • materiale de studiu - 68 lei • transport local - 11,99 lei • îmbrăcăminte și încălțăminte - 234,00 lei • produse de uz casnic și igienă personală - 189,00 lei.

(...) Principalele concluzii ale acestei analize sunt: - Cuantumul minim al bursei sociale este astăzi 925 lei, cu mult sub suma minimă de care are nevoie un student în fiecare lună pentru a se menține la studii, în valoare de 2.027,99 lei. - România asigură doar un procent de 10% din veniturile lunare ale studenților, plasându-se sub media europeană la acest capitol, bună parte dintre venituri fiind asigurate de către părinți. - Bursele reprezintă un sprijin real pentru tineri și contribuie în privința menținerii acestora în parcursul educațional, însă aproximativ 44.000 de studenți au rămas fără burse în urma măsurilor adoptate prin Legea nr. 141/2025. - România se află pe primul loc în Europa, cu un procent de 17,2% persoane care se confruntă cu probleme materiale severe și nu își permit să își plătească factorii de bază precum mâncarea și locuința, nu își pot asigura serviciile medicale și nu pot participa la alte tipuri de activități sociale. Studiile arată că pentru cei cu nivelul de calificare între 5-8, care corespund ciclurilor de studii universitare de licență, masterat și doctorat, riscul de sărăcie este diminuat. Astfel, ne putem da seama că de importanță este educația și finalizarea studiilor superioare pentru

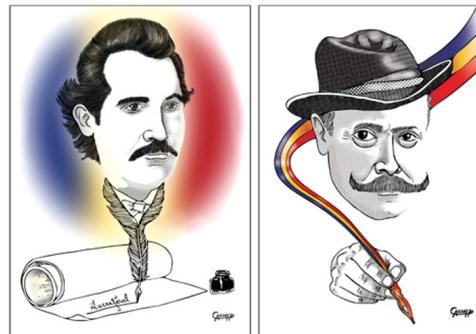
combaterea sărăciei și a excluziunii sociale. - România se află sub media europeană când vine vorba de finanțarea pe care statul o alocă drept **suport pentru studenți din cheltuielile lunare ale acestora**, cu un procent de doar 10% din veniturile lunare ale studenților, cu o diferență majoră față de primul stat clasat, care acoperă un procent de 49% din veniturile studenților. - Veniturile studenților din România sunt alcătuite în proporție de 57% din contribuția părinților, aşadar studenții români depind foarte mult de veniturile familiilor, ceea ce înseamnă că posibilitatea acestora de a urma studii superioare depinde în mod direct de sprijinul pe care îl poate oferi familia, iar în România rata de sărăcie și excluziune socială este de 27,9% din populație, ducând astfel la un număr considerabil de studenți care nu pot fi întreținuți de părinți pentru a-și finaliza studiile superioare.

Solicitările ANOSR sunt: - Revenirea la alocarea fondului de burse pe toată durata anului calendaristic (12 luni); - Creșterea procentului din salariul minim net din care se calculează valoarea costului standard pentru constituirea fondului de burse de la 10% la 17,5%, pentru a reveni la o valoare a fondului de burse alocat similară cu cea din 2024, când valoarea costului standard reprezinta 10% din salariul minim brut; - Reintroducerea posibilității studenților înmatriculați pe locuri cu taxă de a beneficia de burse din fondurile de la bugetul de stat; - Creșterea contribuției din fonduri proprii a instituțiilor de învățământ superior la fondul de burse, pentru a suplimenta numărul de burse acordate, îndeosebi în vederea acoperirii solicitărilor studenților eligibili pentru burse sociale; - Revenirea la reducerea de 90% pentru studenți la transportul feroviar intern pe toate rutile.

15 ianuarie - Ziua Culturii Române

Filiala Prahova a Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România

EMINESCU ȘI CARAGIALE
repere ale culturii românești

Alături de alte numeroase instituții de cultură, Filiala Prahova a Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România sărbătorește ziua de 15 ianuarie, Ziua Culturii Române, împreună cu artiști din 142 de țări ale lumii într-o expoziție fără egal, deschisă simultan în instituții de cultură din orașele Ungheni (Republica Moldova), Zalău, Râmnicu-Vâlcea, Vaslui, Ploiești, Miercurea Ciuc, Alba Iulia, Craiova, Curtea de Argeș, Sinaia, Satu Mare, Slobozia, Ipotești, Briceni (Republica Moldova), Pitești și alte orașe din spațiul cultural românesc de la Nistrul până la Tisa.

MIHAI EMINESCU ÎN GRAFICA MONDIALĂ

Un proiect cultural de Nicolae IONIȚĂ.

• Poemul „Luceafărul” de Mihai Eminescu ilustrat de artiști din 101 țări din lumea largă.

Mihai Eminescu este cunoscut și apreciat în lumea largă! Pe lângă artiștii reprezentând 101 țări, și alții artiști au dorit să participe la acest proiect cultural: *MIHAI EMINESCU ÎN GRAFICA MONDIALĂ*. Nicolae Ioniță, inițiatorul proiectului, anunță lansarea „unui nou concurs internațional la finalul căruia vom avea o imagine și mai completă asupra modului în care Mihai Eminescu este iubit și apreciat la scară mondială”. Evoluția acestui proiect cultural o puteți urmări pe facebook: <https://www.facebook.com/profile.php?id=61586209611288>

Limba noastră

Mișa VERGU-IORDACHE

Cine?, de ce?, cum? încotro? cât e adevăr, cât e minciună... Iar alergăm să ne găsim un „tătuc” în afara ării noastre? Noi, români, ce putem face pentru noi, pentru a fi egali între egali? Am sperat într-un an mai puțin tumultos în vorbe-vorbe și mai bogat în fapte coerente, benefice. Ceea ce bag seamă că n-o să fie! Înțreb: care este soluția pentru o lume mai bună, mai sigură? Violența nu a fost, nu este și nu va fi un răspuns la mariile probleme cu care ne confruntăm. Violența naște suferință. De ce am acceptat durere? Să, totuși, lumea întreagă „găzduiește” violența la scară mică, mare și globală, în viața fiecăruia.

Externalizarea urii, bigotismul, săracia, incultura, crima sunt efecte sau sunt defecte pe care încă nu reușim să le eradicăm? Există vreun spațiu locuit, în lume, ferit de rău? Nu cred! Și atunci, trebuie să fim atenți, să fim pregătiți! Vă mai amintiți? „Când joacă ursul la vecini, pregătește-te de tărâțe!” Prin comunicare putem afla unde „joacă ursul”, la care vecin, ne putem face provizii de „tărâțe.” Dar noi, români, deși vorbim mult, nu știm să comunicăm. Nu am învățat că, și în relații oficiale, publice, interne și internaționale, ca și în relații private, este obligatoriu să oferim un răspuns explicit, de acceptare sau de refuz. În acest fel, lucrurile se lămuresc, se risipește starea de confuzie, de neînțelegere. În cazul nostru, în cele mai fericite situații, cei mai mulți asortează un zâmbet „profesional” la un ton mieros și superficial cu care recită un text; ei știu ce trebuie să spună în X situație. La x+1-i încuiat, le dispar toate abilitățile.

Și relațiile dintre state se bazează tot pe comunicare. Trebuie să știi, să fii informat și să intri în dialog cu partenerii, susținându-ți punctul de vedere cu argumente solide, ce nu pot fi contestate. Trebuie să avanzezi propunerile, cererile tării tale cu zâmbet, cu limbajul corect și coherent. De preferință în limba română, chiar dacă tu știi limba interlocutorului, chiar dacă încelești inclusiv nuanțele celor spuse de el. Dar tu ești român care vorbești o limbă oficială a comunității europene. Ești sigur că nu vei greși, că nu vei scăpa vreo nuanță, vreun detaliu. (Știi cine se ascunde în detaliu!). Vei transmite că ești mândru de apartenența, de țara ta, că o iubești, că faci totul pentru binele ei, pentru binele poporului tău. Limba noastră nu este inferioară niciunei limbi. Putem exprima în limba română orice. Orice! Abandonarea ei atenționează asupra precarii caracterului oficialului care negociază în numele României! (Ceea ce nu înseamnă că oficialii noștri nu trebuie să dovedească, după utilizarea perfectă a limbii române, cunoașterea foarte bună a uneia sau mai multor limbi străine.) Oficialul cred că este obligat să vorbească în limba română! Este vorba despre comunicare, adică înțelegere, respect reciproc, stăpânirea profundă a temei abordate, asumarea și promovarea interesului național, comunicare pe care trebuie să o învățăm, să o exersemă între noi, pe plan național, pentru a fi credibili și competitivi și pe plan internațional. Cine ne învăță?! Căci „ursul joacă la vecini!” de cam multă vreme.

Anul 2025 a trecut. Dar a lăsat amintiri frumoase!

Colegiul Universitar „Spiru Haret”.

Tipologii de pacienți: strategii de comunicare adecvate și eficiente medic-asistent medical-pacient

Tot în cadrul săptămânii „Școala Altfel”, Colegiul Universitar „Spiru Haret” a desfășurat workshop-ul educațional „*Tipologii de pacienți: strategii de comunicare adecvate și eficiente medic-asistent medical-pacient*”, dedicat elevilor și studenților de la specializarea Asistent Medical Generalist.

Activitatea, coordonată de profesor Elena Sandu, a pus accent pe importanța

comunicării eficiente în relația cu pacientul. Prin discuții interactive și exerciții practice, elevii au analizat diferite tipologii de pacienți și au exersat modalități de adaptare a comunicării în funcție de context și nevoi.

Workshop-ul a oferit un cadru aplicat de învățare, în care comunicarea, empatia și responsabilitatea profesională au fost abordate ca elemente esențiale ale îngrijirii de calitate.

În cadrul Săptămânii „Școala Altfel” elevii și cadrele didactice de la Colegiul Universitar „Spiru Haret” l-au avut alături pe profesorul și părintele Mișu Constantin, care le-a vorbit cu multă pasiune despre legătura profundă dintre profesia de Asistent Medical Generalist și valorile umane.

A abordat subiecte esențiale precum legătura dintre gesturile de îngrijire, respectul

față de pacient indiferent de context, grijă față de bolnavul în fază terminală și rolul spiritual al asistentului medical generalist.

Reprezentanții Colegiului Universitar „Spiru Haret” i-au mulțumit pentru inspirația oferită și pentru că le-a arătat că profesia de Asistent Medical Generalist înseamnă mai mult decât tehnici, înseamnă empatie, compasiune și devotament.

Moș Crăciun

Cea mai așteptată sărbătoare a anului, Crăciunul, aduce cu sine o atmosferă aparte, marcată de magie, lumină și emoție. Această perioadă este asociată cu sentimente profunde de bucurie, speranță și bunătate, constituind un reper esențial în viața spirituală și afectivă a fiecăruiu dintre noi.

Crăciunul evocă universul copilăriei, o lume a imaginației și a povestilor nemuritoare, populată de zmei, zâne și de așteptarea plină de emoție a darurilor oferite de Moș Crăciun. Este un spațiu simbolic al purității și al inocenței, pe care dorim să îl păstrăm nealterat în suflul și în memorie, ca parte definitorie a identității noastre afective.

Venirea Crăciunului reprezintă unul dintre cele mai importante și așteptate momente ale anului, sărbătoarea care celebrează Nașterea Domnului și care reunește familia, comunitatea și valorile creștine fundamentale.

Pentru întreaga comunitate academică a Facultății de Educație Fizică și Sport din cadrul Universității „Spiru Haret”, această perioadă constituie un prilej de comuniune, solidaritate și împărtășire a tradițiilor, în jurul bradului de Crăciun și al colindelor specifice sărbătorii.

Astfel, Facultatea de Educație Fizică și Sport, în colaborare cu studenții programului de studii „Kinetoterapie și Motricitate Specială”, a desfășurat o acțiune cu caracter

caritabil, oferind cadouri copiilor de la Centrul Școlar de Educație Incluzivă nr. 5. din București.

Crăciunul ne oferă oportunitatea de a deveni mai buni, mai curați sufletește și mai deschiși față de nevoie celor din jur, reafirmând valorile solidarității și ale generozității.

Conf.univ. dr. Marilena COJOCARU

au fost încurajați să își analizeze motivațiile, să identifice competențe esențiale pentru profesia medicală și să înțeleagă importanța dezvoltării continue în acest domeniu.

Proiectul *FII VOLUNTAR! SCHIMBĂ LUMEA!*

Colegiul Universitar „Spiru Haret” continuă tradiția implicării în activități de voluntariat, încurajând elevii să își formeze valori solide bazate pe empatie, responsabilitate și dorința de a face bine. În cadrul proiectului „*FII VOLUNTAR! SCHIMBĂ LUMEA!!*”, desfășurat pe 17 decembrie 2025, elevii și cadrele didactice au donat alimente, fructe și dulciuri care au ajuns, în prag de sărbători, la familiile nevoiașe din București. Activitatea a fost o lecție de solidaritate și implicare civică, dar și un prilej de întâlnire cu povești de viață care i-au ajutat pe elevi să înțeleagă mai profund rolul lor în comunitate. Prin voluntariat, elevii învață să fie atenți la nevoile celor din jur, să ofere sprijin fără a aștepta recompense și să-și dezvolte empatia, o calitate esențială pentru viitorii profesioniști.

Colegiul Universitar „Spiru Haret” transmite un mesaj simplu și sincer: „Faceți voluntariat pentru că veți învăța și veți trăi experiențe de viață care contează.”

Bucurie de sărbători la Centrul Școlar de Educație Incluzivă, Brașov!

Studentii Facultății de Psihologie și Științele Educației, Brașov au adus un strop de magie și generozitate în prag de sărbători, oferind pachete copiilor de la Școala Specială Brașov. Momentul a fost completat de colindele emoționante ale copiilor, care au transformat întâlnirea într-o experiență plină de căldură, zâmbete și recunoștință.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ
este editată de
FUNDATAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE
Tiparul executat de
**TIPOGRAFIA FUNDATAȚIEI
ROMÂNIA DE MÂINE**

Răspunderea
pentru conținutul
textelor publicate
apartine autorilor.

Cofinanțat de Uniunea Europeană

Program: „Programul Educație și Ocupare”
Obiectiv de politică: O Europă mai socială

Prioritate: P7.Creșterea calității ofertei de educație și formare profesională pentru asigurarea echității sistemului și o mai bună adaptare la dinamica pieței muncii și la provocările inovării și progresului tehnologic

Obiectiv specific: ESO4.5 Îmbunătățirea calității, a caracterului inclusiv, a eficacității și a relevanței sistemelor de educație și formare pentru piața muncii, inclusiv prin validarea învățării non-formale și informale, pentru a sprijini dobândirea de competențe-cheie, inclusiv

de competențe de antreprenoriat și digitale, precum și prin promovarea introducerii sistemelor de formare duală și a sistemelor de ucenicie

Fond: Fondul Social European+

Operațiune: Promovarea dezvoltării programelor de studii terțiare de înaltă calitate, flexibile și corelate cu cerințele pieței muncii

Titlul proiectului: „Viitor Oltenia-Competențele VIITORului pentru studenți din Sud-Vest OLȚENIA”

Cod proiect: 312549

COMUNICAT

ORGANIZARE CONFERINȚE DE INFORMARE ȘI CONȘTIENTIZARE ÎN RÂNDUL STUDENȚILOR

Universitatea „Spiru Haret” prin Facultatea de Științe Juridice, Economice și Administrative Craiova în calitate de Beneficiar anunță organizarea conferințelor interactive de informare și conștientizare a studenților de la programele de studii universitare de licență:

Contabilitate și informatică de gestiune. Conferința va avea loc în data de **21 ianuarie 2026**, la sala 02 din cadrul Universității „Spiru Haret”, Facultatea de Științe Juridice, Economice și Administrative Craiova, str. Brazda lui Novac nr. 4, începând cu **ora 09³⁰** sau accesând link-ul: https://us06web.zoom.us/meeting/register/Ustffpcx6R2OuKXo2mI_eMg ID 845 4960 9660

Management. Conferința va avea loc în data de **23 ianuarie 2026**, la sala 02 din cadrul Universității „Spiru Haret”, Facultatea de Științe Juridice, Economice și Administrative Craiova, str. Brazda lui Novac nr. 4, începând cu **ora 09⁰⁰** sau accesând link-ul: https://us06web.zoom.us/meeting/register/0f3l61w5QhSI9Q_eooOJVQ ID 864 9962 3050

Administrație publică. Conferința va avea loc în data de **26 ianuarie 2026**, la sala 02 din cadrul Universității „Spiru Haret”, Facultatea de Științe Juridice, Economice și Administrative Craiova, str. Brazda lui Novac nr. 4, începând cu **ora 14⁰⁰** sau accesând link-ul: <https://us06web.zoom.us/meeting/register/HuzFDnDjQluVkwFpSe0Yw> ID 824 8377 7220

În cadrul conferințelor, se vor prezenta obiectivele și principalele activități ale proiectului, perioada de desfășurare conform calendarului, grupul țintă vizat de proiect și, cel mai important, se vor evidenția beneficiile implicate de participarea la activitățile proiectului, cu un accent deosebit pe importanța implicării în activitățile care pregătesc studenții pentru intrarea pe piața muncii. În cadrul acestor sesiuni, se vor discuta aspecte

legate de semnificația programelor de învățare la locul de muncă și a dezvoltării abilităților practice, aspecte esențiale pentru viitorii absolvenți. De asemenea, se va sublinia importanța rolului pe care îl au stagii de practică realizate în cadrul programului de studii, acestea reprezentând puncte de referință în procesul de acumulare, consolidare și actualizare a competențelor, adaptate nevoilor pieței muncii. Tematica conferințelor va viza inclusiv principiile orizontale: egalitatea de sanse și nediscriminarea privind accesul la educație. Proiectul urmărește principiul egalității de gen și sanse, nediscriminării și accesibilității pentru toate categoriile de persoane inclusiv persoanele cu dizabilități. Proiectul promovează protecția mediului și consumul rațional de resurse.

Informații suplimentare puteți obține la: 0723.151.068, George Dragoș Ilie – expert campanie, e-mail: viitoroltenia@spiruharet.ro sau la sediul Facultății din str. Vasile Conta nr.4 Craiova.

Website: <https://mfe.gov.ro/peo-21-27/> www.viitoroltenia.spiruharet.ro

„Toți merităm oportunități egale pentru a ne atinge potențialul.”
 „Respectă natura! Consumă responsabil pentru un viitor sustenabil!”

„Cercetări Avansate în Științe Juridice, Economice și Administrative”

A XI-a Conferință Națională „Cercetări Avansate în Științe Juridice, Economice și Administrative”, desfășurată atât on-line, cât și cu prezență fizică, a avut loc la Facultatea de Științe Juridice, Economice și Administrative Craiova, în data de 17 decembrie 2025.

Evenimentul a reunit specialiști, cadre universitare și cercetători din domeniile juridic, psihologic, economic și administrativ, oferind un cadru de dezbatere și schimb de idei privind cercetările actuale și perspectivele de dezvoltare ale acestor domenii esențiale pentru societatea contemporană.

MIRCEA COȘEA

9 iunie 1942 – 18 decembrie 2025

Cea mai respectată voce privind situația economiei României nu va mai putea fi auzită! Inima economistului și profesorului MIRCEA COȘEA a încetat să mai bată. Nu vom mai avea ocazia să-i ascultăm opinile despre tumultul vieții noastre economice și despre conexiunile sale internaționale. Mai săraci spiritual în absența Domnului Profesor MIRCEA COȘEA, poate vom reuși să-i înțelegem și să-i aplicăm înțelepciunea, să-i citim scriserile și să dovedim astfel că ne apreciem real oamenii de valoare.

Suntem mândri de colaborarea pe care Universitatea „Spiru Haret” și Fundația „România de Mâine” au avut-o cu o personalitate de anvergura lui Mircea Coșea. Mai întâi cadru didactic, ulterior Director al Institutului Central de Cercetare Științifică al Universității „Spiru Haret”, Mircea Coșea a fost un colaborator de bază al Editurii Fundației „România de Mâine”. Începând cu anul 2014, la Editura FRM i-au apărut 24 de volume. Practic, majoritatea covârșitoare a creației intelectuale a celui mai apreciat economist din România, Mircea Coșea a ajuns la cititorii prin intermediul Editurii Fundației „România de Mâine”. Toate cărțile s-au bucurat de lansări adecvate, la care au participat specialiști, personalități apropiate de profesorul Mircea Coșea, studenți, elevi, cadre didactice. La aceste evenimente, anunțate public, au avut ocazia să participe toți cei interesați. Am avut onoarea să asigurăm, prin parteneriatele Universității „Spiru Haret”, traducerea în limba italiană a uneia dintre aparițiile editoriale ale profesorului Mircea Coșea de la editura noastră.

Ultimele două cărți scrise de Profesorul MIRCEA COȘEA, „Jurnal pe frontul războiului comercial. Studii și analize economice” și „Educația economică”, apărute la Editura Fundației România de Mâine au făcut obiectul lansărilor la Târgul de carte Gaudeamus ediția decembrie 2025. Economistul și profesorul MIRCEA COȘEA s-a simțit mereu bine în compania cadrelor didactice și a studenților Universității „Spiru Haret”. A știut că la noi a fost iubit, respectat și, nu în ultimul rând, ascultat cu atenție.

DUMNEZEU să-l odihnească în pace!!!

Conferința CAMAI 2025

Conecțarea cercetării algoritmice cu provocările actuale ale securității digitale

Conferința **CAMAI – Conference on Applied Mathematics and Informatics**, organizată de Facultatea de Inginerie și Informatică, Universitatea „Spiru Haret”, s-a desfășurat în perioada 12–13 decembrie 2025 la București, marcând un real succes în rândul comunității academice și profesionale.

Evenimentul a adus împreună profesori universitari, academicieni, studenți, cercetători și experti din industrie, generând discuții de profunzime și schimburi de idei inovatoare în domeniul ce acoperă matematica aplicată, informatica și securitatea cibernetică.

Atmosfera conferinței a fost una de colaborare interdisciplinară, accentuată de o agenda complexă de prezentări și lucrări de cercetare, menite să exploreze, atât teme teoretice, cât și aplicații practice în domeniul științelor exacte și al tehnologiilor emergente.

Deschiderea oficială a fost realizată de domnul profesor dr. Grigore Albeanu, decanul Facultății de Inginerie și Informatică, urmată de prezentarea susținută de conf.univ. dr. Rodica Ioan și prof.univ. dr. Grigore Albeanu, intitulată „*Carl Friedrich Gauss – The Architect of Modern Mathematics*”, o analiză inspirată asupra contribuțiilor deosebite ale unuia dintre cei mai importanți matematicieni din istorie.

Următoarea lucrare, intitulată „*The Size Effect of the Carbon Nanotube Behavior*”, susținută de conf.univ. dr. Rodica Ioan, elaborată în colaborare cu dr. Veturia Chiroiu, dr. Ligia Munteanu, dr. Valeria Moșneguțu, și dr. Iulian Girip, cercetători distinși de la Institutul de Mecanică Solidelor, Academia Română, abordează o problematică fundamentală din mecanica materialelor la scară nanometrică, respectiv, efectul de dimensiune și limitele teoriilor clasice în descrierea comportamentului mecanic al nanostructurilor. Lucrarea utilizează teoria „*Toupin-Mindlin*”, bazată pe gradienți de deformație, pentru a analiza dependența duratății de adâncimea și raza de indentare în cazul nanotuburilor de carbon multi-perete.

Un punct de atracție al conferinței a fost diversitatea lucrărilor prezentate, care au reflectat preocupările actuale ale cercetării:

- Lucrări de securitate informatică inovatoare, precum „*Integrating artificial intelligence methods to optimize security mechanisms in database management systems*”, de conf. univ. dr. Nicoleta Iacob și lect.univ. dr. Luminița Defta, ce propune modele de învățare automată pentru detectarea comportamentelor anormale în sisteme de baze de date.

- Lucrarea intitulată „*Privacy-Preserving Machine Learning through Fully Homomorphic Encryption: Current Advances and Future Directions*”, semnată de dr. Ștefania Loredana Niță, lector universitar și expert în industrie, abordează una dintre cele mai sensibile și actuale problematici ale inteligenței artificiale contemporane: reconcilierea dintre valorificarea maximă a datelor și protecția strictă a confidențialității acestora. Autoarea analizează rolul Fully Homomorphic Encryption (FHE) ca mecanism criptografic fundamental care permite executarea de calcule arbitrar direct asupra datelor criptate, fără a fi necesară decriptarea acestora pe parcursul procesării. Prin-o analiză cuprinzătoare a stadiului actual al sistemelor de machine learning bazate pe FHE, lucrarea inventariază căștiguri de performanță de mai multe ordine de mărime, modele de implementare în aplicații reale și provocările deschise care vor defini direcțiile viitoare ale inteligenței artificiale orientate spre protejarea vieții private.

- Lucrarea „*Secure Communication Techniques Grounded in Cold-Plasma-Based Cryptographic Systems. An Educational Approach*”, elaborată de lect.univ. dr. Valentina Mărăscu, lect.univ. dr. Ștefania Loredana Niță și conf.univ. dr. Marius Iulian Mihăilescu, propune o abordare originală și interdisciplinară a securității comunicațiilor, valorificând proprietățile fizice ale plasmei reci în scopuri criptografice și educaționale. Lucrarea introduce un cadru criptografic bazat pe plasmă rece, în care cheile de criptare sunt generate utilizând date obținute din măsurători electrice ale plasmei. Experimentele au fost efectuate folosind plasme de heliu, hidrogen și deuteriu, iar datele colectate au fost ulterior integrate în algoritmi criptografici consacrați, respectiv AES (criptare simetrică) și RSA (criptare asimetrică), permitând o comparație directă între cele două paradigmă.

- În lucrarea „*Modeling Security Mechanisms in Software Systems Using UML Diagrams*”, elaborată de lect.univ.dr. Luminița Defta și conf.univ. dr. Nicoleta Iacob, a fost analizată utilizarea diagramelor UML ca instrument esențial pentru proiectarea și evaluarea mecanismelor de securitate în arhitecturi software moderne, demonstrând modul în care modele extinse, cu stereotipuri specifice securității, pot evidenția vulnerabilități și pot sprinji definirea coerentă a controalelor de acces și a cerințelor de securitate încă din fazele incipiente ale dezvoltării.

- Lucrarea „*Cybersecurity in Diplomacy*”, elaborată de conf.univ.dr. Marius Iulian Mihăilescu, lect.univ. dr. Ștefania Loredana Nita, dr. ing. Bogdan Laurențiu Asalomă și lect.univ. dr. Valentina Mărăscu, abordează securitatea cibernetică dintr-o perspectivă strategică și geopolitică, evidențind rolul tot mai important al diplomației cibernetice ca instrument esențial al politiciei externe și al securității internaționale contemporane. Autorii analizează modul în care creșterea frecvenței și a impactului atacurilor cibernetice a determinat statele și organizațiile internaționale să integreze securitatea digitală în arhitectura tradițională a diplomației.

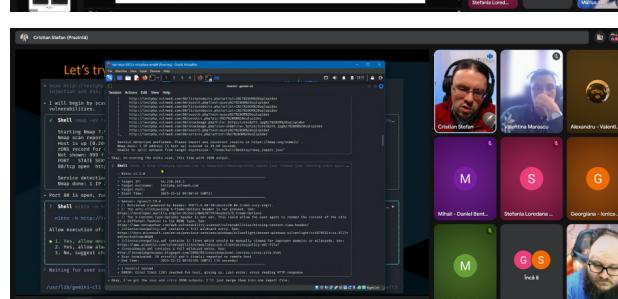
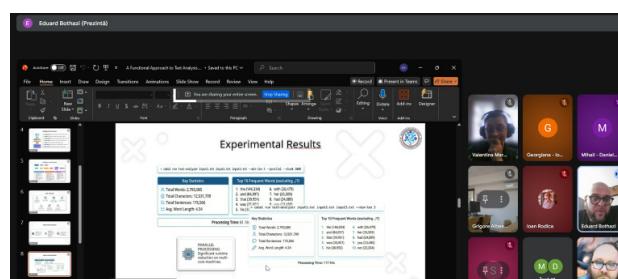
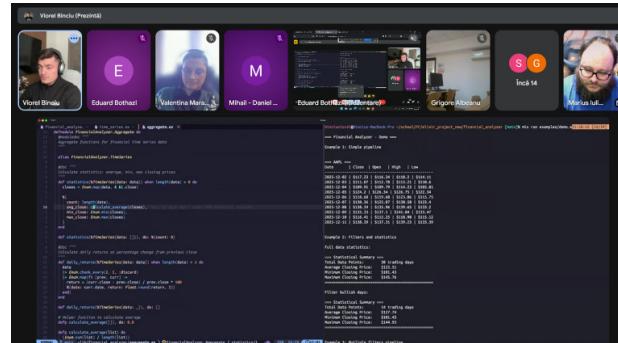
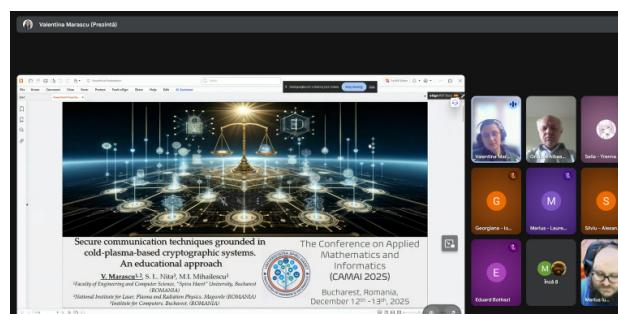
Lucrarea poziționează diplomația cibernetică la intersecția dintre politica externă, securitatea internațională și guvernanța digitală, oferind o perspectivă structurată asupra mecanismelor prin care actorii statali negociază norme, gestioneză conflicte și construiesc cooperare în spațiul cibernetic. În lucrarea „*The Psychology of the Cyber Attacker*”, elaborată de acești colectiv de autori, se propune o analiză aprofundată a dimensiunii psihologice a amenințărilor cibernetice, subliniind importanța înțelegerii factorilor umani care stau la baza comportamentului atacatorilor digitali. Autorii investighează factorii cognitivi, emoționali și sociali care influențează motivațiile, procesele decizionale și tipurile comportamentale ale indivizilor și grupurilor implicate în atacuri cibernetice. Studiu integră perspective din psihologie, criminologie și economie comportamentală, oferind un cadru analitic interdisciplinar pentru înțelegerea fenomenului infracțional din spațiul digital.

- Lucrarea „*Vibe h4ckIng: We are not ready*”, elaborată de lect.univ. dr. Cristian Ștefan, introduce conceptul de „*vibe hacking*”, o nouă categorie de amenințări cibernetice care vizează manipularea percepției colective, a emoțiilor și a comportamentului de grup prin exploatarea mediilor digitale afective, evidențierănd limitele paradigmelor actuale de securitate și necesitatea unor abordări interdisciplinare pentru detectare și prevenție.

- Studiu interdisciplinar asupra convergenței OT și IT, evidențiată de lect.univ. dr. Mihaela Poienaru prin lucrarea „*Fundamental differences between OT and IT: Implications for security and critical infrastructures*”, un subiect de actualitate în contextul digitalizării rapide.

Un alt element definitoriu al CAMAI 2025 a fost prezența numeroasă a lucrărilor studențești, care au demonstrat nivelul ridicat de pregătire și creativitate al noii generații de specialiști:

- Mihail Daniel Bentoiu – „*A Pure Job Pipeline System with Deterministic Retries in Rust*”. Lucrarea a prezentat un cadru de execuție determinist și pur funcțional pentru

pipeline-uri computaționale în Rust, axat pe reproductibilitate, trasabilitate completă și gestionarea explicită a efectelor secundare prin loguri structurate.

- Viorel Binciu – „*Financial Data Analyzer – A Functional Pipeline Approach*”. Autorul a propus un pipeline funcțional pentru analiza seriilor temporale financiare, capabil să filtreze, să agregheze și să vizualizeze datele pentru evidențierea tendințelor și indicatorilor cheie de performanță.

- Marius Adrian Blaj – „*Code Generator – A Declarative Template Engine*”. Lucrarea a descris un motor de şablon declarativ implementat în Haskell, bazat pe parsarea şablonelor într-un arbore sintactic abstract și randarea acestora folosind un context de variabile, cu aplicații în generarea de cod și conținut.

- Eduard Bothazi – „*A Functional Approach to Text Analysis: Design and Implementation of a Parallel NLP Engine in Haskell*”. Prezentarea a introdus un motor NLP paralel și configurabil, construit în Haskell, care integrează tokenizare, analiză statistică și generare probabilistică de text, punând accent pe robustețe și reproducibilitate.

- Valentin Florentin Ciuvica – „*A Functional Scripting Engine for Games*”. Lucrarea a prezentat un motor de scripting funcțional pentru jocuri, conceput pentru a îmbunătăți modularitatea, menținabilitatea și flexibilitatea dezvoltării logicii de joc.

- Dragoș Dinu – „*DSL for Defining Business Rules*”. Autorul a descris implementarea unui limbaj specific domeniului (DSL) pentru definirea regulilor de business, utilizând tipuri de date algebrice și combinatori pentru evaluare predictibilă și gestionarea clară a erorilor.

- Cristina Dogaru – „*A Task Dependency Management System Based on Topological Sorting and Execution Simulation*”. Lucrarea a demonstrat un sistem de gestionare a dependențelor dintre task-uri, bazat pe grafuri aciclice orientate și sortare topologică, cu aplicații în workflow-uri, compilatoare și sisteme distribuite.

- George Alexandru Dumitru – „*Fractal Generator using Mandelbrot and Julia Sets*”. Prezentarea a descris un generator de fractali implementat în Haskell, care valorifică tehnici funcționale pentru a reda seturile Mandelbrot și Julia, cu suport pentru zoom avansat și colorare continuă.

- Alexandru-Valent Iacob – „*Performance Analyzer for Functional Code*”. Lucrarea a analizat diferențele de performanță dintre evaluarea leneșă și evaluarea forțată în Haskell, utilizând măsurători ale timpului de execuție pentru funcții recursive.

- Silviu-Alexandru Neagu – „*ETL Pipelines for Generating Parquet Files in Cloud Data Lakes Using Haskell*”. Autorul a prezentat pipeline-uri ETL dezvoltate în Haskell pentru transformarea datelor relaționale SQL în format columnar Parquet, utilizat în ecosistemele Big Data și cloud.

- George Adi Popescu – „*Template Engine: Architecture, Functionality, and Design Trade-offs*”. Lucrarea a examinat arhitectura și mecanismele interne ale unui motor de şablon declarativ, analizând deciziile de proiectare și compromisurile observate în procesul de dezvoltare.

- Marius-Laurentiu Popescu – „*Simple Compiler: Expressions → Bytecode*”. Prezentarea a demonstrat etapele de bază ale construirii unui compilator simplu în Rust, de la tokenizare la generarea de bytecode pentru expresii aritmetice, evidențierănd concepții fundamentale ale front-end-ului de compilare.

- Georgiana-Ionica Tănase (Murăreci) – „*DSL for Defining Culinary Recipes Using a Haskell Approach*”. Lucrarea prezintă un limbaj specific domeniului (DSL) pentru modelarea rețetelor culinare, implementat în Haskell, care permite descrierea structurată a ingredientelor, pașilor de preparare și fluxului de gătire, asigurând corectitudinea definitiilor prin tipare statice puternice.

- Yrenna Vuculescu – „*Dependencies Graph Analyzer*”. Prezentarea introduce un analizor funcțional pentru grafuri de dependențe între module sau pachete software, conceput pentru identificarea dependențelor circulare, evaluarea gradului de cuplare și generarea unui indicator de sănătate arhitecturală a proiectelor.

- Ionă Paraschiv – „*Cryptography in the First World War*”. Lucrarea oferă o perspectivă istorică asupra rolului criptografiei în Primul Război Mondial, evidențierănd evoluția metodelor de criptare utilizate pentru comunicații militare și impactul strategic al decriptării celebrului Telegram Zimmermann.

Aceste contribuții, împreună cu alte prezentări semnificative, au atras aprecieri din partea participanților și a membrilor comitetului științific, atât pentru rafinamentul academic, cât și pentru relevanța practică.

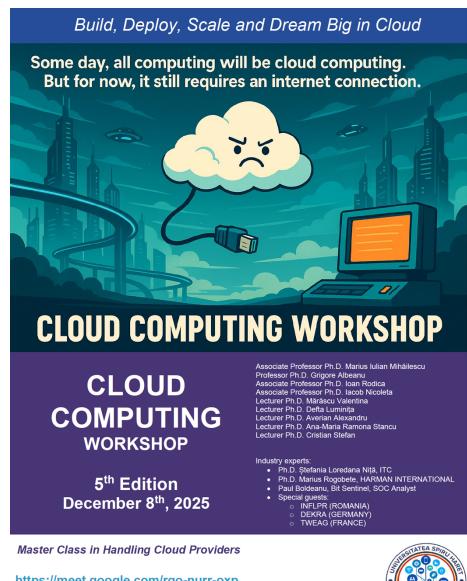
În ansamblu, CAMAI 2025 s-a impus ca un eveniment academic de referință, oferind o platformă dinamică pentru diseminarea rezultatelor de cercetare și consolidarea rețelelor de colaborare între mediul universitar și sectorul industrial. Calitatea ridicată a lucrărilor prezentate reflectă angajamentul continuu al comunității științifice față de excelență și inovație.

Organizatorii au subliniat importanța unei astfel de conferințe în contextul evoluțiilor actuale din informatică și matematică aplicată, precum și necesitatea dialogului între cercetare și implementarea practică în industrie.

Studenții – implicați în activitatea științifică.

Workshop-ul de **CLOUD COMPUTING**, ediția a V-a

Tehnologii Cloud Computing de ultimă generație demonstrează în proiecte cu impact real

unei aplicații cloud cu *Prometheus și Grafana*”, o soluție extrem de relevantă pentru companiile care doresc vizibilitate în timp real asupra resurselor și performanței aplicațiilor. Proiectul a subliniat importanța monitorizării proactive în prevenirea incidentelor și optimizarea costurilor.

Un proiect care a atrăs atenția prin caracterul său practic și actual a fost „*Crearea și gestionarea unui container Docker și rularea lui în Azure*”, elaborat de studentul **Cristian Stefan Luca**. Aceasta a evidențiat importanța tehnologiilor de containerizare în dezvoltarea și livrarea aplicațiilor moderne. Proiectul a demonstrat modul în care *Docker* poate fi utilizat pentru a crea medii standardizate, portabile și ușor de administrat, precum și integrarea eficientă a acestora în ecosistemul *Microsoft Azure*.

Totodată, un alt proiect cu relevanță deosebită pentru arhitecturile distribuite moderne a fost „*Crearea unui sistem de mesagerie în cloud cu Amazon SQS*”, elaborat de studentul **Vasile Stanciu**. Proiectul a avut ca obiectiv implementarea unui mecanism robust de comunicare asincronă între componentele unei aplicații cloud, utilizând serviciul *Amazon Simple Queue Service (SQS)*.

Un proiect esențial pentru administrarea infrastructurilor cloud moderne a fost „*Configurarea unui sistem de monitorizare și alertare în Azure Monitor*”, elaborat de studentul **Andrei-Ionuț Giurgiuveanu**. Aceasta a evidențiat rolul critic al monitorizării continue și al mecanismelor de alertare automată în asigurarea disponibilității și performanței serviciilor cloud.

Un alt proiect de interes a fost „*Proiectarea unui sistem de autentificare bazat pe identitate în Azure Active Directory*”, realizat de studentul **Rareș Muntean**. Aceasta a demonstrat modul în care pot fi implementate mecanisme moderne de securitate și control al accesului, esențiale în contextul actual al creșterii amenințărilor cibernetice.

Un impact direct asupra performanței și disponibilității aplicațiilor web a fost „*Implementarea unui sistem de distribuție de conținut (CDN) folosind Cloudflare*”, elaborat de studentul **Mihai Lazăr**. Proiectul a demonstrat modul în care utilizarea unei rețele globale de livrare a conținutului contribuie la reducerea latenței, creșterea vitezei de acces și protecția împotriva atacurilor de tip DDoS. Soluția prezentată este deosebit de relevantă pentru organizațiile care oferă servicii digitale la scară mare.

Unul dintre proiectele apreciate a fost „*Implementarea unui server web pe o instanță virtuală AWS EC2*”, susținut de studenta **Maria Isailă**. Proiectul a evidențiat etapele complete de configurare, securizare și optimizare a unei infrastructuri cloud, demonstrând modul în care serviciile AWS pot fi utilizate eficient pentru găzduirea aplicațiilor web moderne.

Studentul **Mihnea Edu** a prezentat un proiect axat pe „*Monitorizarea performanței*

largă și care urmăresc îmbunătățirea experienței utilizatorilor finali.

O abordare solidă asupra securității aplicațiilor moderne a fost prezentată în cadrul proiectului „*Implementarea unui sistem de logare securizat cu OAuth 2.0 și OpenID Connect*”, elaborat de studentul **Adrian-Lucian Jugănu**. Proiectul a evidențiat utilizarea standardelor internaționale de autentificare și autorizare, esențiale pentru protejarea identității utilizatorilor și gestionarea accesului la resurse. Soluția propusă răspunde cerintelor actuale ale companiilor care dezvoltă aplicații cloud sigure și conforme cu bunele practici din domeniul securității cibernetice.

În domeniul inteligenței artificiale aplicate, studentul **Alexandru Trocan** a prezentat proiectul „*Implementarea unui serviciu de machine learning în Azure ML Studio*”. Aceasta a demonstrat etapele de creare, antrenare și evaluare a unui model de machine learning într-un mediu cloud gestionat. Proiectul a subliniat modul în care platformele cloud facilitează adoptarea rapidă a soluțiilor de analiză avansată a datelor, fiind de un interes crescut pentru companiile care doresc să valorifice datele în procesele decizionale.

Un proiect complex și reprezentativ pentru tendințele actuale din Cloud Computing a fost „*Implementarea unei aplicații web folosind arhitectura serverless completă (API Gateway, AWS Lambda, DynamoDB)*”, elaborat de studentul **Ioan-Alexandru Ciobanu**. Soluția a evidențiat avantajele arhitecturilor serverless, precum scalabilitatea automată, costurile optimizate și eliminarea necesității administrației infrastructurii clasice. Proiectul a demonstrat un nivel avansat de înțelegere a ecosistemului cloud și a atrăs interesul companiilor orientate către dezvoltarea rapidă și eficientă a aplicațiilor moderne.

Studentul **Vlad Poenariu** a abordat o problematică critică pentru orice organizație: „*Realizarea unui backup automat al datelor în cloud*”. Soluția propusă a evidențiat importanța continuității operaționale și a protecției datelor, fiind deosebit de relevantă pentru companiile care gestionează volume mari de informații.

În aceeași linie comparativă, studentul **Vlad-Stefan Alexandrescu** a prezentat un studiu privind compararea performanței între *AWS EC2 și Google Compute Engine*, oferind concluzii obiective care pot sprijini deciziile strategice ale companiilor în alegerea furnizorului de cloud.

Studentul **Andrei-Valentin Sas** a impresionat prin „*Configurarea unei aplicații multi-tier în cloud*”, structurată pe frontend, backend și bază de date. Proiectul a demonstrat bune practici de arhitectură cloud și separare a responsabilităților, esențiale pentru aplicațiile enterprise.

Un proiect inovator a fost „*Crearea unui chatbot care rulează într-un mediu serverless (AWS Lambda și Amazon Lex)*”, susținut de studentul **Adrian-Voicu Florin**. Soluția evidențiază avantajele arhitecturilor serverless în ceea ce privește costurile reduse și scalabilitatea automată, fiind extrem de atrăvă pentru companiile orientate spre automatizarea interacțiunii cu clienții.

Studenta **Nicoleta-Cătălina Zabloschi** a prezentat „*Configurarea unei aplicații de chat în timp real folosind Firebase Realtime Database*”, demonstrând capacitatea platformelor cloud de a susține aplicații interactive cu latență minimă.

De asemenea, studentul **Alexandru Buga** a abordat „*Implementarea unui sistem de notificări push utilizând Firebase Cloud Messaging*”, un proiect cu aplicabilitate directă în domeniul aplicațiilor mobile și web moderne.

În final, studentul **Nicolae Timofei** a prezentat „*Proiectarea unei aplicații web scalabile utilizând Amazon Elastic Beanstalk*”, subliniind modul în care platformele PaaS pot accelera dezvoltarea și livrarea aplicațiilor, reducând complexitatea administrației infrastructurii.

Un pas important către integrarea academică în mediul economic

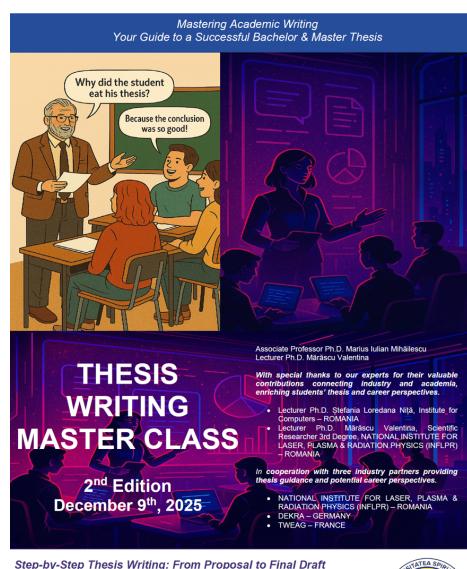
Ediția a V-a a workshop-ului de *Cloud Computing* a confirmat rolul Facultății de Inginerie și Informatică din cadrul Universității „Spiru Haret” ca un pol de excelență în educația tehnologică. Proiectele prezentate au demonstrat un nivel ridicat de maturitate profesională, iar interesul manifestat de companii subliniază faptul că aceste inițiative academice pot reprezenta un veritabil liant între universitate și mediul de afaceri.

Prin astfel de evenimente, studenții nu doar că își consolidează cunoștințele teoretice, dar fac și pași concreți către o carieră de succes într-un domeniu esențial pentru viitorul economiei digitale.

Conf.univ.dr. Marius Iulian MIHĂILESCU
Lect.univ.dr. Ștefania Loredana NIȚĂ
(expert din industrie, Institutul pentru Tehnică de Calcul)
Lect.univ.dr. Valentina MĂRĂSCU

Workshop-ul **THESIS WRITING MASTER CLASS**, ediția a II-a

Inovație, interdisciplinaritate și deschidere către mediul de industrie în formarea viitorilor specialiști IT

proiecte de licență aflate într-o fază avansată de dezvoltare. Manifestarea a reunit studenți, cadre didactice și invitați interesați de tendințele actuale din domeniul ingineriei și informaticii, confirmând rolul facultății și al universității ca spațiu de inovare și dialog interdisciplinar.

Ediția a II-a s-a remarcat prin calitatea și actualitatea temelor abordate, proiectele prezentate reflectând preocupări concrete pentru tehnologii emergente, securitatea informației, digitalizare, cloud computing, Internet of Things și soluții software orientate spre nevoile reale ale societății.

Printre lucrările prezentate s-a numărat proiectul „*Platformă web în cloud pentru gestiunea concediilor cu accent pe securitatea datelor*”, elaborat de studenta **Maria Isailă** (anul III), care a evidențiat importanța protejării datelor sensibile în aplicațiile moderne de tip cloud. De asemenea, „*Soluție software pentru evidența și administrarea programărilor într-un service auto*”, realizată de **Nicolela Zabloschi** (anul III), a demonstrat modul în care digitalizarea proceselor operaționale poate crește eficiența și calitatea serviciilor din domeniul auto.

Un interes deosebit a fost acordat proiectului „*FireWatch – Platformă IoT*

pentru prevenirea și detectarea timpurie a incendiilor în locuințe sau clădiri de birouri”, dezvoltat de **Florin Adrian Voicu** (anul III), care integrează senzori inteligenti și tehnologii IoT pentru sporirea siguranței și prevenirea riscurilor majore. Pentru acest proiect, propunerea a fost transmisă și companiei *OpenWeatherMap* (<https://openweathermap.org/>), în vederea obținerii unui punct de vedere și a unei aprecieri de specialitate, aceasta având sediul central în Londra, Maria Britanie, demers ce subliniază deschiderea proiectului către validare și colaborare la nivel internațional.

Tot în sfera tehnologiilor avansate se înscrise și lucrarea „*Aplicație mobilă pentru managementul animalelor de companie bazată pe analize statistice și măsuri pentru protecția datelor*”, elaborată de **Georgiana Cozma** (anul III), un proiect ce îmbină analiza datelor cu responsabilitatea privind confidențialitatea informațiilor personale.

Un punct de atracție aparte l-a constituit proiectul „*Implementarea infrastructurii Atlassian Jira Data Center în Azure Kubernetes Service utilizând Helm Charts și principii DevOps*”, realizat de **Luca Cristian Stefan** (anul III). Lucrarea a atrăs atenția mediului industrial, compania

DEKRA, Stuttgart (Germania) - <https://www.dekra.de/de/laboratory-services/>, exprimându-și interesul pentru această soluție și pentru o posibilă colaborare viitoare cu studentul, fapt ce confirmă relevanța practică și nivelul profesional al demersului academic.

În ansamblu, această ediție a „*Thesis Writing Master Class*” a subliniat nu doar importanța temelor abordate, ci și caracterul lor inter- și multidisciplinar, demonstrând capacitatea studenților de a integra cunoștințe teoretice cu aplicații concrete, adaptate cerințelor actuale ale pieței muncii ale societății digitale.

Facultatea de Inginerie și Informatică adresează mulțumiri tuturor studenților participanți pentru profesionalismul și implicarea demonstrată, cadrelor didactice coordonatoare pentru sprijinul academic constant, precum și partenerilor din mediul economic pentru deschiderea către colaborare și susținerea excelentei în educație și cercetare. Acest eveniment confirmă, încă o dată, angajamentul instituției de a forma specialiști competitivi, capabili să răspundă provocărilor tehnologice ale viitorului.

Conf. univ. dr. Marius Iulian MIHĂILESCU
Lect. univ. dr. Valentina MĂRĂSCU

La data de 9 decembrie 2025, Facultatea de Inginerie și Informatică a găzduit cea de-a doua ediție a workshop-ului „*Thesis Writing Master Class*”, un eveniment academic dedicat prezentării studiului unor

Conf. univ. dr. Marius Iulian MIHĂILESCU
Lect. univ. dr. Valentina MĂRĂSCU

VITRALII

Să faci ce zice, nu ce face popa

În ciuda evenimentelor politice contradictorii din ultimele câteva zile, al căror rezultat este o buimăceală planetară generalizată, un festival al gurilor căscate și al controverselor, neobositul cor al revoluționarilor de profesie – împănat încăcolea cu câte un intelectual sau analist cu aspirații profetice – îngâna în neștiere același refren despre valorile euroatlantice și despre cum trebuie acestea respectate cu sfîrșenie. Incontestabil, aşa este, numai că vremurile se schimbă și, odată cu ele, toate aceste valori suferă transformări dramatice sau se prăbușesc de-a dreptul fiind spălate de valurile unui ocean de compromisuri stârnite de goana după resurse. Pentru a continua să crezi în valorile Occidentului Colectiv ai nevoie, înainte de orice, de un antrenament solid în privința abstractiunii morale. Trebuie să fii în stare să separi discursul pompos de fapte, idealul de realitatea palpabilă și declarația solemnă de gropile comune ascunse sub asfaltul autostrăzilor și palatelor Europei. Este un exercițiu dificil, dar nu imposibil. Cu alte cuvinte, trebuie să faci ce zice, nu ce face popa. Primul pas ar fi să accepti că valorile sunt mai importante decât acțiunile. Valorile sunt curate, abstractive, frumos tipărite în constituții și tratate. Acțiunile, în schimb, sunt murdare, uneori pline de sânge, greșeli și cadavre, însă având în vedere noblețea scopului, ar fi nedrept să le judecăm prea aspru. Spre exemplu, când mariile puteri decid să exporte democrație invadând un stat, fie acesta unul dictatorial, trebuie să înțelegi că nu este o invazie, ci o acțiune întreprinsă spre binele poporului oprimat. Țara nu a fost invadată, ci salvată de ea însăși. Suveranitatea este un principiu fundamental, cu excepția cazurilor în care devine eneruantă fiindcă subsolul statului dictatorial mustește de petrol sau găsește de metale rare. Atunci, uită de principii și ne îmbarcăm cu mic, cu mare pe portavioane. Al doilea pas constă în tratarea crimerelor istorice ca accidente de parcurs. De pildă, să vorbești despre politica sistemică de exploatare intensivă ca despre un „context istoric complex”.

Vedeti, aici intervine mareea controversă generată de ipocrizie și dubla măsură: trei dintre cei mai mari patru criminali ai istoriei, cel puțin după numărul de victime și cruzimea cu care au fost ucise sau mutilate acestea, au fost europeni. Stalin a fost asociat cu barbaria perfidă, înșelătoare, lui Hitler îl s-a găsit scuze de a fi suferit de o boală psihică foarte gravă, iar Leopold al II-lea al Belgiei este considerat un monarh filantrop, vizionar și doar în treacăt, în vreo notă de subsol, se menționează că se poate să fi fost și criminal în masă fiindcă nu a colonizat Congo în numele Belgiei, ci în nume personal. A transformat un teritoriu de mărimea Europei de Vest într-o întreprindere privată a terorii, unde milioane de congolezi au murit pentru un scop nobil: cauciucul sau diamantele. Muncitorii (mulți dintre ei copii între sase și doisprezece ani) care nu îndeplineau norma primeau pedepse simple, eficiente și educative: li se tăiau mâinile. Deci nu era vorba, Doamne ferește, de sadism, ură rasială sau de ideologie ca în cazul primilor doi, ci despre contabilitate și profit. Astfel, facem al treilea pas: selectivitatea memoriei. Condamnăm crimele împotriva umanității cu o vigoare admirabilă, mai ales când sunt comise de alții. Când bilanțul devine incomod și numele sunt europene, se schimbă registrul: nu mai vorbim de crime, ci de „exces”, „abuz”, „derapaj”. Valorile nu sunt despre ce ai făcut, nu, important este ce ai învățat din propriile greșeli. Și în sfârșit, ultimul pas: acceptarea faptului că scuzele oficiale sunt o formă de justiție suficientă. Danemarca a sterilizat forțat femei inuit pentru că le consideră inferioare și incapabile să se reproducă responsabil. Apoi, câteva decenii mai târziu, a spus „ne pare rău”. Gata, valorile există și au fost salvate. Mergem mai departe, în Groenlanda domnește legea, indiferent ce spun unii sau alții de peste ocean. În această direcție, Occidental Colectiv este imbatabil chiar și atunci când disensiunile apar în propriul fief. Nimeni nu se poate mai bine să transforme erorile sistemice în lecții de morală.

Dragoș CIOCĂZAN

Invitații în lumea artelor plastice

**Interviu cu Alina ROTARU,
artist plastic și practician
în programare neurolingvistică:
„Arta de a vindeca prin culoare
și cuvânt”**

2025 a fost pentru Alina Rotaru un an în care expresia artistică s-a împlinit cu descoperirea interioară. Împărtășită între șevalet și sala de curs, între emoția expozițiilor și profunzimea dezvoltării personale, artistă trasează un portret sincer și luminos al unui parcurs cu sens. Am stat de vorbă cu ea despre expoziții, premii și transformări personale – toate cu o notă aparte de culoare, emoție și profunzime.

Aristo Bunescu: A fost un an bogat. Cum îl simți privind în urmă?

Alina Rotaru: A fost intens și plin de sens. Am avut șansa de a expune în mai multe colțuri ale țării, de a fi premiată pentru lucrările mele – ceea ce m-a onorat sincer. Dar, cu adevărat, cea mai profundă realizare a fost în plan interior.

Aristo Bunescu: Te referi la formările pe care le-ai absolvit?

Alina Rotaru: Exact. Am finalizat cursurile de NLP, Time Line TherapyR, Coaching și Hipnoterapie. Aceste experiențe nu doar că mi-au oferit instrumente noi, ci au transformat modul în care creez și interacționez cu oamenii. Simt că pot să ajut, să însușesc, să inspir – nu doar prin pensulă, ci și prin cuvinte și prezență.

Aristo Bunescu: Știi că ai absolvit și un master.

Alina Rotaru: Da, am finalizat programul de Master în Comunicare și Relații Publice, un parcurs de doi ani intens, pe care l-am încheiat ca șefă de promovare. A fost o împlinire profundă și o confirmare că direcția în care

O lucrare de pictură pentru coperta unei viitoare cărți scrise de mama pictoritei, doamna LUCIA BUCŞĂ – GAVRIŞ.

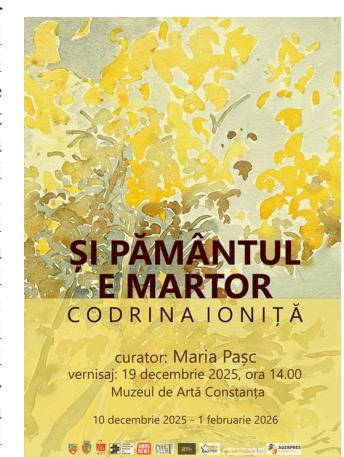
merg și una cu sens. În același timp, am absolvit și cursul de art-terapie, o formare care a venit firesc în acest peisaj și care m-a inspirat profund. A fost doar începutul – pentru că am urmat imediat și cursurile aprofundate. A fost un drum lin, coerent, care continuă și azi.

ȘI PĂMÂNTUL E MARTOR

Până la 1 februarie 2026, Muzeul de Artă Constanța are onoarea de a găzdui expoziția-eveniment „Și pământul e martor”, cu lucrări semnate de artista Codrina Laura Ioniță. Proiectul expozițional transpune pe simezele muzeului conștientul memoria cutremurătoare a peisajului industrial din Cavnic și fragmente autobiografice referitoare la Ion Ioanid, autorul volumului „Închisoarea noastră cea de toate zilele”. Lucrările Codrunei Laura Ioniță folosesc ruinele fostei administrații a minelor din Cavnic ca sursă de inspirație și cadru conceptual, explorând modul în care istoria suferinței se înscrive în peisajul fizic. Artista captează o atmosferă de intensă încârcătură emoțională, redând umbra violetă a frunzelor pe zidul scorojit, pata de soare printre geamurile zăbreleite, firul de apă ce curge printre dărâmături – o juxtapunere cromatică de roșu, negru, ciment și fier, unde natura a recuperat spațiul, lăsând copaci să crească prin ziduri. Vizitatorii expoziției sunt purtați simbolic pe urmele lui Ion Ioanid, evocând evadarea sa spectaculoasă din mina Cavnic (din 1953) și fuga prin pădurile Maramureșului și Bucovinei, până la bisericuța din Iacobeni, un simbol al speranței și al ajutorului nesperat. Pot fi vizualizate elemente esențiale ale tragediei și rezistenței, precum ruinele clădirilor, gura de mină Reiner (pe unde intrau și evadau deținuții) sau fragmente din memorile lui Ioanid redate pe fâșii de hârtie.

Expoziția este curatoariată de Maria Pașc, iar vernisajul a avut loc la data de 19 decembrie 2025. „Trecutul trebuie lăsat în urmă, el cere adevărat. „Și pământul e martor” devine, astfel, numele unei serii de expoziții dedicate recuperării memoriei, nu ca exercițiu nostalgic, ci ca lucrare morală. Memoria nu este obiect al trecutului, ci datorie a prezentului. Ea pretinde privirea trează, căutarea, întoarcerea către cei care au pășit înaintea noastră cu pas greu și curaj. În expoziția Codrunei Ioniță arta devine instrument de veghe; păstrează urmele, cheamă numele, redeschide drumuri peste care s-ar fi așezat colbul uitării. „Glasul săngelui fratelui tău strigă către Mine din pământ.” (Geneza 4, 10). Acest verset nu este doar o mărturie despre prima nedreptate a lumii, ci și o lege tainică: pământul păstrează ceea ce omul vrea să dea uitării. El nu primește sânge și suferință ca o materie moartă, ci ca pe o chemare la adevărat. De aceea, orice lucrare de recuperare a memoriei începe, inevitabil, din această strigare care vine din adânc.

În această lucrare se aşază și noua expoziție „Și pământul e martor”. Drumul parcurs de Ion Ioanid – de la Cavnic la Iacobeni – nu este doar

curator: Maria Pașc
vernissaj: 19 decembrie 2025, ora 14.00
Muzeul de Artă Constanța
10 decembrie 2025 – 1 februarie 2026

traseul unei evadări, ci o bucată de pământ încârcată de mărturii nerostite. Pământul pe care a călcat el este martor: al fricii, al curajului, al jertfei săracă. Iar arta Codrunei Laura Ioniță dă glas acestei memorii profund prin apropiere, ascultare și desen. Pașind pe aceleași poteci, artista intră în dialog cu locurile. Fiecare linie este un răspuns la chemarea pământului; fiecare frunză, fiecare umbră notată pe hârtie este un semn că memoria nu s-a stins. În lucrările ei, drumul nu este ilustrat, ci reînțors către lumină. Acolo unde istoria a fost forțată să tacă, Codrina refac rostirea. Acolo unde oamenii au fost acoperiți de uitare, arta devine ridicare. Sensibilitatea Codrunei Laura Ioniță este rară: ea nu privește locurile ca pe niște peisaje, ci ca pe ființe care încă respiră. În fața unei poteci, a unei frunze căzute, a unui contur de deal, artista nu caută imaginea, ci adevărul ei lăuntric. De aceea, lucrările sale au o delicatețe care nu este slăbiciune, ci vigilență: fiecare linie este atentă, fiecare nuanță este așezată cu grija, ca și cum ar atinge ceva viu. În desenele ei se simte un fel de ascultare interioară, o disponibilitate de a primi ceea ce locul îl dă – fie lumină, fie tăcere, fie rană. Codrina nu impune forma; o lasă să se nască. În această răbdare, în această aplecare smerită asupra detaliului, se dezvăluie forța ei de a transforma memoria în prezență și pământul în mărturisire. Astfel, expoziția continuă misiunea seriei „Și pământul este martor” de a recupera prin limbajul picturii, memoria celor care au suferit, au rezistat și au mers pe cărările libertății cu prețul propriei vieți. În fața lucrărilor, privitorul nu vede doar urmele unui drum, ci o întrebare morală: Ce facem noi cu memoria pe care pământul încă ne-o strigă?” (Maria PAȘC)

Aristo Bunescu: Felicitări pentru tot, pentru postura de șef de promoție. Cum se reflectă aceste formări în artă?

Alina Rotaru: Arta a fost mereu o formă de terapie pentru mine. Acum, înțeleg mult mai profund cum funcționează emoțiile, cum se scrie povestea unui om, cum se poate vindeca trecutul. Pictura mea a devenit mai atentă la emoție. E ca și cum, odată cu aceste formări, am învățat să ascult și linștea dintr-o culoare. Lucrările mele spun acum povești despre vindecare, curaj și reconectare – și asta mi se pare neprețuit.

Aristo Bunescu: Ce urmează?

Alina Rotaru: Mă pregătesc pentru nivelul de master în aceste formări, și deja lucrez la un nou concept artistic care îmbină pictura cu ghidajul emoțional. 2026 va fi anul în care voi aduce aceste două lumi împreună – arta și coachingul – într-un proiect de susținut.

Aristo Bunescu: Dacă îți-ai picta anul 2025 într-un tablou cum ar arăta?

Alina Rotaru: Ar fi un cer în tranziție – de la nori grei spre lumină caldă. Cu urme de culoare intensă și tușe curajoase. Un fel de autoportret al evoluției. Înainte de a începe să vă mulțumesc sincer pentru această conversație. Mi-a oferit ocazia să fac o analiză sinceră și caldă a drumului meu. Înainte de a începe să vă mulțumesc sincer pentru această conversație. Mi-a oferit ocazia să fac o analiză sinceră și caldă a drumului meu. Înainte de a începe să vă mulțumesc sincer pentru această conversație. Mi-a oferit ocazia să fac o analiză sinceră și caldă a drumului meu. Dumneavoastră și iubitorii de artă, vă doresc să vă bucurăți de frumusețea micilor gesturi, de căldura celor dragi și de linștea care vindecă. Să pictați cu sufletul fiecare zi – în nuanțe de bucurie, sens și iubire. Vă mulțumesc că mi-ați fost alături în acest an plin și vă îmbrățișez cu recunoștință!

Un artist cu inimă de terapeut sau un ghid care pictează emoții, Alina Rotaru, ne arată că frumusețea adevărată se naște acolo unde culoarea întâlnește conștiința. ...După atâta cuvinte, să vedem și niște imagini cu tablouri minunate semnate, în mod inconfundabil: Alina Rotaru...

CONCLUZIA? Impresionant cu adevărat! Felicitări din toată inimă pentru tot!

Aristotel BUNESCU
<https://agentiadepresaculturalisportiva.wordpress.com>

PARTICRAȚIA

Motto: „Aşa merg lucrurile” – Kurt Vonnegut jr.

[„Abatorul cinci” („Slaughterhouse – Five” sau „The Children’s Crusade”)]

Florin MACIU

În 1969, Kurt Vonnegut jr. a scris o carte ce a devenit și rămas, pe plan mondial, faimoasă – „Abatorul cinci” („Slaughterhouse-Five” ori „The Children’s Crusade”), un roman catalogat ca fiind semi-autobiografic, științifico-fantastic, anti-război, care are ca principal erou un militar, prizonier de război, care a supraviețuit bombardamentului de la Dresda din apropierea sfârșitului celei de a doua conflagrații la scară planetară și care suferă de ceea ce se numește acum tulburare de stres posttraumatic („post traumatic stress disorder” – PTSD), o expresie care ar fi sunat, poate, bizar atunci, dar care, la ora actuală, a devenit arhicunoscută și de-a dreptul banală, în Statele Unite, dar și în alte țări aliate nouă sau nu.

În privința analizei amănuntelor despre furtuna de foc din Dresda, unul dintre cele mai terifiante evenimente ale războiului al doilea mondial, când au murit peste 20 000 de persoane, ca urmare a efectelor a mii de tone de încărcături explozive și incendiare, nu ne vom pronunța, fiindcă nu suntem nici pe departe îndrituți sau calificați să ne prezentăm opinia. Evenimentul este un subiect extrem de controversat, dezbatut pe larg și în ziua de azi de istorici și alți oameni cu cunoștințe erudite, care continuă să se pronunțe pro sau contra justificărilor de ordin militar ale unei asemenea operațiuni, dar mai cu seamă asupra moralității unei astfel de decizii. Este corect și să recunoaștem că este mult mai simplu să judeci un fapt de la zeci de ani distanță.

Revenind la roman, putem să afirmăm că, de la lecturarea de acum mai bine de 40 de ani, am rămas cu impresia constantă că opera trebuie plasată în rândul celor care critică virulent războiul și pusă în același rând cu satira lui Joseph Heller din 1961, „Catch 22”. Nu, în niciun caz, nu vrem să admitem că citim un roman științifico-fantastic, deși există elementele necesare. Realitatea descrisă de roman nu are cum să fie altfel decât pesimistă sau sceptică sau chiar fatalistă, iar sarcasmul, comicul cinic, acid, ironic, dar și sentimentalismul se impletește perfect, destul de des. Expressia „aşa merg lucrurile (so it goes)” este folosită de mai mult de o sută de ori într-un roman relativ scurt, ori de câte ori se menționează despre moarte, persoane care mor și mortalitate.

La vîrsta de puțin peste 20 de ani, în perioada anilor „80” treceam ușor peste asta și digeram cu nesaț poveștile dezlănțate despre soldatul bolnav mental. Nu aveam înțelegere pentru că nu se dă seama de grozăvii, mai ales dacă, la fel ca mulți alții, am avut și noi, la rândul nostru, mai mult sau mai puțin de suferit. Le-am luat ca pe situații normale. „Aşa merg lucrurile”. Astăzi, după decenii bune, nici n-am mai avea curajul să citim cartea din nou, pentru că știm deja ce durere ne-ar produce și nu avem nevoie de nimic suplimentar în această direcție. *So it goes*.

Vom folosi, totuși, acest motto pentru a sublinia niște aspecte care, chiar dacă nu sunt așa de tragice, sunt, totuși, relativ grave.

Vom vorbi, aşadar, despre „particrație”, un derapaj al democrației, democrație care, în anumite situații, poate avea sușiuri și coborâșuri, devieri de la drumul corect, aluncări, rătăciri, excese, toate conducând la aberații. Schimbările nelalocul lor din evoluția democrației trebuie observate din timp, analizate și corectate, iar situațiile periculoase înălțătoare, evitate, făcute să dispară. Ca să înțeleagă toată lumea: este mai bine să te deplasezi cu autoturismul pe asfalt decât pe arătură. Dacă nu facem asta la timp, riscăm să ne obișnuim cu noua stare, să ne complăcem într-un marasm care nu are nimic comun cu dezideratele noastre și să urmăm un drum cu o destinație ce, foarte probabil, ne va surprinde neplăcut.

Ne-am obișnuit să spunem că democrația este cel mai bun regim politic al unui stat, iar noi trăim în democrație. La o apelare mai atentă pe subiect, vom constata că democrația se prezintă sub mai multe forme și nuanțe, are neajunsurile ei, pe care nu le vom sublinia acum, ci îi vom trimite pe cititorii la Socrate, pentru început. Puteam să

abordăm alte tipuri de deformare, denaturare a democrației, unele poate mai spectaculoase, mai succulente din punct de vedere jurnalistic. Dar nu urmărim, în mod special, niciun scop gazetăresc, ci, mai degrabă unul didactic. Probabil, în viitor, ne vom ocupa și de alte fenomene neplăcute care pot afecta regimul politic democratic de conducere a statului, despre care se vorbește atât de mult, care este stipulat prin legi și de care ar trebui să fim mândri. **Particrația** este numai unul dintre elemente care ne afectează bunăstarea. El se combină cu altele de care vom vorbi, posibil, cu alte ocazii, dar tot la modul didactic. Nu avem talentul și pasiunea și nici energia unui investigator care dorește să devină faimos prin dezvăluirile lui.

Mai întâi, câteva precizări scurte, fără o legătură strânsă cu conținutul de bază al lucrării noastre. Nu vom da nume de partide, de persoane sau de așa numite cazuri ce au căpătat celebritate. Nu vom folosi nici note de subsol pentru a explica sursele de documentare. Telul nostru **nu** este de a demasca, infiera, critica, anatemiza, ci de a contribui la ordonarea cunoștințelor celor cărora le place să studieze sistematic, nu să adune informații la modul empiric. Întotdeauna i-am îndrăgit și respectat pe cei care își bazează ideile enunțate pe cunoștințe solide, pe cei care analizează fără părtinire, neutru, echidistant. Niciodată nu am dorit să fim încunjurăți de ignoranță cu ifose, fie și numai pentru că aceștia pot fi influențați, manevrați, manipulați, folosiți ca idiotați utili unui scop. Documentarea există, totuși, dar, din experiența anterioară, am constatat că menționarea ei încurcă pe cititorii la lecturare, mărește volumul publicației, duce la pierderea firului subiectului, atunci când ea este consistentă.

Lector univ.dr. Florin Maciu are o vastă activitate științifică, fiind, între altele, autor al cărților „Războiul contemporan de lege și lege ferenda în dreptul românesc”, „Regimul juridic al stărilor excepcionale. Dictatura constituțională la intersecția cu democratizarea armatei”, „Instrucția tragerii – pistolul, deprinderile necesare pentru mânuirea lui / și decizia de a trage”, „Regimul juridic al contravențiilor”, precum și a mai multor articole și comunicări științifice, apărute în publicații din țară și străinătate. Predă „Sisteme politice comparate”, la Facultatea de Științe Juridice și Științe Administrative București din cadrul Universității „Spiru Haret”.

Particrația, cunoscută și ca partitocratie sau **partocrație**, este o formă de guvernare în care partidele politice sunt cele care decid, nu cetățenii și nici politicienii independenți, așa cum este normal în democrație. Cele trei cuvinte sunt o traducere ad-hoc a unora din limba engleză, ele nefiind prezente, încă, în dicționarele noastre, din căte știm. Noi îl vom folosi pe primul - **particrația**.

Reproducem un text scurt, pentru edificare, extras din cartea „Sisteme politice comparate”, recent apărută la editura Fundației „România de Mâine”.

„Să vedem cum un cetățean al Australiei, o țară situată mereu în fruntea democrațiilor, își critica, în 2019, guvernul, susținând că statul și guvernul prin particrație și nu prin democrație. De ce? Fiindcă voia mai mult.

„*Fiind un politician deștept nu înseamnă că ești capabil de o conducere vizionară. De multe ori, este chiar invers. Mulți dintre cei care au fost aleși să ne conducă în ultimele două decenii sunt foarte deștepti, dar foarte puțini sunt vizionari, majoritatea fiind orbită de cererile partidelor lor și de aspirațiile carierei lor. Felul nostru de democrație nu produce lideri buni, nu îi promovează pe cei cu o vizionare, nici nu-i recompensează. Noi doar creștem politicieni deștepti care au ca obiectiv noile alegeri și drept ghid oglinda retrovizoare.*

Particrația a preluat controlul, fiindcă democrația este doar o lozină. Ne conduce o elită politică a cărei miopie este fortificată de donatori, afaceri mari, interesul sectare care fac gălăgie, cu complicitatea și minciuna media. Până când noi, poporul, nu vom înceta să votăm partide care se îngrijesc de ele însele și vom începe să votăm reprezentanți și îi vom face responsabili, nu

vom avea o conducere care să ne scoată din încurcătură.”

Și la noi în țară, câțiva oameni cu titluri științifice de inviată, obținute corect, cu cunoștințe vaste în domeniul politico-economic și apreciați pentru cumpătare și distanțare față de simpatizarea interesată a vreunui partid, susțin cam același lucru, de căte ori sunt chemați să-și prezinte opinia: partidele politice, aparent, se ciondănesc apărând ideologia care, convențional, îi călăuzește. În fapt, ei știu că țara este împărțită pe feude, dar nu neapărat teritoriale, ci de profit, speculații, căștiguri, interese, resurse, manevre, atât la nivel central cât și local, iar în fruntea, dar și în funcțiile de mai jos ale diverselor instituții, autorități, organisme, foruri, stabilimente, unități, sunt plantați, așezăți, unii oameni de partid fără pregătirea și experiența necesară, cu singura misiune de a veghea la implementarea și dezvoltarea afacerilor de partid, de pe urma cărora prosperă inclusiv cei care pretind că se situează în afara politicii, dar sunt suportori asidui, mai mult sau mai puțin secreți, ai celor care au influență și control asupra deciziilor privitoare la resurse și contracte privind resursele. Pentru mai multă precizie, în fraza anterioară, „a veghea” înseamnă inclusiv a privi în altă parte când se întâmplă ceva nelalocul lui.

Astfel, partidele, considerând că politica de conducere a țării este o afacere care să le aducă prosperitate, uită deliberat năzuințele populației, rămânând blocate în și de interesele subterane proprii. Nimici și nimic nu poate fi mișcat, pentru că se strică echilibrul creat cu greu după ani de „luptă”. Nicio deosebire între partidele mai vechi și cele relativ noi, care au pătruns pe scena

știm, votează aceste decizii la o mișcare de braț a șefului de grup parlamentar. Cetățenii, ca indivizi, sunt ignoranți (este cel mai bun eufemism pe care l-am identificat). Decizii, la rândul lor, sunt luate, nu în raport cu programul partidului, ci cu negocierile purtate cu celelalte partide, astfel încât să nu se suprapună ariile de influență.

Ceea ce încercăm noi să descriem la modul scolastic, adică printr-o etalare de cuvinte formalistă, pedantă, ruptă de viață, de experiență, există, în fapt, în realitate, iar persoane mai aspre decât noi ar putea să creadă că ne referim la „statul mașină”. Noi rămânem la „particrație” și, pentru a ne edifica în legătură cu subiectul nostru, mai decupăm un pasaj scurt din carteaua menționată mai sus. Firește, nu este despre România, este despre **particrație**:

„În Iraq, muhassasa se referă la un sistem de împărțire a puterii bazat pe etnie și religie, în special când discutăm de alocarea funcțiilor în guvern și a contractelor cu statul. În principiu, posturile cheie și afacerile nu revin celor care au merită și pregătirea necesară, ci în conformitate cu o împărțeală făcută între partide politice, organizate pe etnii și religii. Evident, sub aceste circumstanțe, se poate da naștere la corupție și management defectuos și să se împiedice dezvoltarea unor instituții de guvernare eficiente și responsabile, care să ia hotărâri pentru binele public, nu pentru a satisface nevoile unor cercuri.

Muhassasa, afirmă unii, este un sistem croit să dezvolte corupția la o scară înaltă, să canalizeze resursele statului spre buzunarele (mai degrabă cuferele sau visterile) militilor și partidelor, și nu spre proiecte pentru țară.”

La noi, oameni care ocupă funcții înalte în partide se pronunță fără ascunzări, dar și fără a ține cont de interesul public, pentru soluții destinate conservării unui sistem de dominație centrală și locală bazat pe monopol politic, din care să prospere afacerile de partid. Mai rău este când elanul și spiritul combativ contribuie la producerea de confuzii și „partid” înseamnă același lucru cu clanul, grupul sau chiar ... familia. Mai exagerăm și noi. Nu poate fi chiar așa.

SUBLINIEREA NOASTRĂ ESTE, ÎNSĂ, ÎN ALTĂ PARTE. Liderii respectivi par a nu avea cunoștințele politice necesare de bază; activitatea partidelor politice ar trebui desfășurată pentru bunăstarea societății, nu numai a unei părți înalte, atunci când pretindem că suntem o democrație. Aparent, unii dintre conducătorii politici nu au fost desemnați pentru vîsta lor culturală, inclusiv cea politică, ci pentru abilitatea de a alinia pe toți simpatizanii care pică în plasă, dibăcia de a se strecura printre prevederile legii și de a contribui substanțial la adoptarea unor legi de la prevederile cărora se pot sustrage sau de care pot profita, îscusință de a cădea mereu în picioare, dar mai ales ingeniozitatea de a-i face pe toți cei importanți sau cu potențial să le fie datori. Citind lucrurile astea, mulți vor spune cu maliciozitate să însără și noi ceva ce nu se știe de către orice copil. Ne apărăm și noi reafirmând că toată construcția este în interes didactic.

LA CALITĂȚILE ENUMERATE MAI SUS, ADĂUGĂM, ÎNTR-ALTELE, PE CELE REZERVATE OCUPANȚILOR FUNCȚIILOR ÎNALTE: TRĂDAREA UNOR MEMBRI MAI VECHI, DUPLICITATEA, COMBINĂȚIILE POLITICE, NEPOTISMUL APROAPE DE PERFECTIONE, BA CHIAR REVIZUIT SI EXTINS LA PERSONE SUSCEPTIBILE DE A FI DE AJUTOR ÎN VIITOR. AŞA SE CONSTRUIEȘTE O CARACATIJĂ, UN SISTEM CARE ESTE COMPUS DIN CONDUCĂTORI INCOMPETENȚI, GENERATOR DE CHELTUIELI NEJUSTIFICATE, PAGUBE SI CHIAR POSIBILITĂȚI DE FRAUDĂ SI CORUPȚIE DESPRE CARE VORBESC, FĂRĂ ÎNCETARE SI FĂRĂ EFECT, TOȚI, PÂNĂ LA CEL MAI ÎNALT NIVEL. SĂ NU UİTĂM CĂ TERMENUL DE „CARACATIJĂ” CU SEMNIFICAȚIA DE REȚEA ILLEGALĂ (ERA SĂ SCRIM SUBTERANĂ, DAR CINE ȘTIE CE SE MAI ÎNTELEGEA) A DEVENIT POPULAR ÎN URMA UNUI SERIAL ITALIAN FAIMOS DE TELEVIZIUNE, INTITULAT „LA PIOVRA”, DIFUZAT PE LA SFÂRȘITUL ANILOR 80. NU, CARACATIJA NU ESTE CEVA SPECIFIC ROMÂNIEI, DAR NE E CIUDĂ CĂ EXISTĂ SI LA NOI SI DEVENIM FAIMOȘI, NU PENTRU PRIMA DATĂ, ÎN SENS NEGATIV. (VA URMA)

Interpreta română de operă, operetă și lied Florica CRISTOFOREANU (1886-1960) recunoscută la nivel internațional

George V. GRIGORE

Într-o zi plioasă de noiembrie a anului trecut, am ajuns cu prietenii călători la Muzeul din municipiul Râmnicu Sărat, județul Buzău. O doamnă ghid foarte amabilă ne-a condus prin expozițiile prezente aici, iar noi am întâziat într-o sală („camera memorială”) unde se aflau niște ținute deosebite de scenă ce au aparținut marii interprete de operă, operetă și lied: Florica Cristoforeanu. astfel am aflat mai multe despre această talentată româncă și despre cariera ei de succes.

Florica Cristoforeanu s-a născut pe 16 mai 1886, la Râmnicu Sărat, în familia Cristoforeanu, tatăl, Vasile, fiind de origine română, iar mama, Annina Rossi, de origine italiană. A avut două surori și un frate, mai mici decât ea. Tatăl, absolvent al Facultății de științe juridice din Napoli, se întoarce în orașul natal, cu idei de gospodărire eficientă a orașului. Este propus și ajunge primar al orașului Râmnicu-Sărat. În timpul mandatului său se construiește o gară model, se aduce apă potabilă prin captarea unor izvoare, se instalează cișmele publice și felinare la toate intersecțiile. A înființat corpul de pompieri și a organizat serviciul salubrității. S-au construit școli, s-au pavat străzi. Tot tatăl său a adus din Italia un instrument muzical numit „ariston”, o flașnetă mică, cu cântece imprimate pe discuri de carton presat, care se pornea cu ajutorul unei manivele. Adusese, de asemenea, și partiturile acelor arii populare napolitane. Seara, părinții cântau, tatăl, cu voce de tenor, mama, la mandolină.

Florica începe să cânte acasă, învățând toate melodii de pe ariston. La vîrstă de 5 ani învăță să cânte la pian, având drept profesor pe Zamfir Filip, un profesor de educație fizică, dar care avea o metodă avansată de predare a pianului. La 9 ani, a debutat pe scenă într-un spectacol susținut la Râmnicu-Sărat. Tatăl moare în urma unei pneumonii. Se mută cu mama și frații săi în București. Merge la Școala „Silvestru”. Urmează cursurile gimnaziale la „Institutul Negoescu”, fiind colegă de clasă cu actrița Marioara Ventura.

La îndemnul lui Ioan Slavici, profesorul de Limba română care i-a remarcat talentul, Florica Cristoforeanu a participat la o serie de spectacole ca solistă vocală și pianistă. A fost admisă la „Institutul Otetelesanu” de la Măgurele, administrat de Academia Română, pe care l-a absolvit în 1904.

După liceu, aales o carieră profesionistă în muzică și a plecat în Italia pentru a studia la Conservatorul „Giuseppe Verdi” din Milano. În 1907 a absolvit cu medalia de aur. La 23 septembrie 1907 a apărut pentru prima oară în fața publicului bucureștean în sala Ateneului Român, culegând aplauzele publicului. S-a întors la Milano pentru a termina studiile private și a-și face debutul în rolul titular din „Lucia di Lammermoor”, sub pseudonimul de Cristina Floreanu, nume cu care a cântat până în 1910. A fost apoi solistă în Compania Lirică Română (1910-1913) condusă de Constantin Grigoriu, în trupa teatrului „Citta di Milano” (1914-1919), în trupa teatrului „Dal Verne” din Milano (1921), Teatrul „Adriano” din Roma (1922), „Regio” din Torino, „Constanzi” din Roma, Teatrul „Colon” din Buenos Aires și la Teatro alla Scala din Milano. Referitor la perioada 1910-1913, nu putem trece ușor peste idila dintre soprana și Leonard – „Prințul operetei”, cu el confundându-se perioada de glorie a operetei românești. A renunțat la operetă în 1922, dedicându-se operei, după ce a fost angajată la „Scala” din Milano. Aici s-a remarcat în rolul lui Cio-Cio San din „Madame Butterfly”. A susținut sute de reprezentări (numai în „Carmen” apare de aproximativ 200 de ori), interpretând alături de Nicolae Leonard, Carussi, V. Maximilian și Nae Ciucurete: „Orfeu în Infern”, „Povestirile lui Hofman”, „Studentul cerșetor”, „Prinț și Bandit”, „Briganzii”, „Vagabondul nemuritor”, „Fata muzicanțului”, „Gheisha”, „Suzana”, în opera „Yolanda” de A. de Monteforte, alături de artiști italieni, în „Pandurul” alături de Nicolae Leonard și Grigore Petrovicescu. A rămas celebră pentru rolurile Manon de Jules Massenet, Carmen de Georges Bizet, Salomeea de Richard Strauss și „Fra Gerardo” de Ildebrando Pizzetti.

A întreprins turnee artistice în America, Portugalia, Bulgaria, Danemarca, Norvegia, Spania, Chile, Argentina, Brazilia. Nu putem să trecem cu vederea nici stagiuile din București (1924, 1926, 1931-1932), nici articolele din presa râmniceană, care amintesc de ascensiunea artistei.

În 1940, după un grav atac de angină pectorală la Milano, se retrage definitiv din viața artistică, trăind în Italia, alături de fiica sa, ducând o viață modestă, cu ajutorul economiilor realizate în timpul activității.

În 1948 pleacă în America de Sud unde cele două surori ale sale trăiau în Brazilia de 40 de ani. Al Doilea Război Mondial a împiedicat-o să mai revină în România, iar casa sa din București a fost distrusă în urma unui bombardament aerian. Înainte de moarte a scris un volum de amintiri, apărut în 1964 la București, la Editura Muzicală, cu titlul „Amintiri din cariera mea lirică”. S-a stins din viață la 1 martie 1960, la Rio de Janeiro.

Florica Cristoforeanu a cântat în toate registrele de soprano (lirică, coloratură, dramatică, spinto), până la mezzosoprano și contralto.

nașterea sopranei. La Muzeul Municipal Râmnicu Sărat există un fond documentar, mare parte constituit prin donația lui Eustațiu Cristoforeanu (1967), fond care conține fotografii, cărți poștale, documente, discuri de gramofon și patefon, cărți, articole din presă și obiecte, care fac referire la viața și activitatea artistei. Pentru mai bine de 30 de ani, a fost amenajată aici și o cameră memorială, ce a fost refăcută după finalizarea lucrărilor de restaurare a sediului Muzeului. În 2009 a fost reeditată autobiografia sopranei. O stradă din orașul Râmnicu Sărat îi poartă numele. Pe 1 martie 2020, la Râmnicu Sărat, cu ocazia împlinirii a 60 de ani de la moartea sopranei, a avut loc o expoziție dedicată artistei, cu fotografii din spectacole de pe scene celebre, afișe, dedicații. Vernisajul a fost urmat de o sesiune de comunicări „Florica Cristoforeanu – 60”. Tot atunci s-a desfășurat cea de-a XI-a ediție a concursului „Drumul spre celebritate” în cadrul căreia s-a decernat „Trofeul Florica Cristoforeanu”. În cîstea ei, o stradă din București îi poartă numele. În luna august 2022, pictorul Cozmin Movilă a donat Muzeului Râmnicu Sărat un tablou cu portretul Floricăi Cristoforeanu. Pe 18 Mai 2023, Asociația Culturală „Octavian Moșescu”, în calitate de organizator, în colaborare cu Primăria Municipiului Râmnicu Sărat și Centrul Cultural „Florica Cristoforeanu” au dezvelit statuia celebrei soprane Florica Cristoforeanu, în parcul de lângă Centrul Cultural. Cei prezenți au omagiat astfel împlinirea a 137 de ani de la nașterea artistei lirice născute la Râmnicu Sărat, o personalitate a României, care a dus faima țării pe mari scene ale lumii. Acestea toate reprezentând prețuirea pe care râmnicii o acordă Floricăi Cristoforeanu și familiei sale, care a contribuit la bunul mers al urbei, dar a purtat și peste hotare talentul unei românce minunate: Florica Cristoforeanu.

Surse: wikipedia.org; limbaromana.org; historia.ro; enciclopediaromaniei.ro; imagoromaniae.ro; unionpedia.org

